یادداشت

عبدالله متولیان

آثار و پیامدهای عضویت ایران در سازمان شانگهای

سازمان همکاری شانگهای در سال ۲۰۰۱ با شش عضو اصلی تأسیس شد. در واقع ماجرای تأسیس این سازمان به سال ۱۹۹۶ و همکاری پنج کشور در اجلاسی به نام «شانگهای ۵» شامل قزاقستان، قرقیزستان، چین، روسیه و تاجیکستان بر می‌گردد که ازبکستان هم بلافاصله به آن ملحق شد و در سال ۲۰۱۷ هند و پاکستان نیز به عضویت این سازمان درآمدند. در واقع سازمان همکاری شانگهای از دل رقابت قدرت‌های بزرگ بر سر منطقه ژئوپلتیک آسیای مرکزی پا به عرصه وجود گذاشته است. سازمان همکاری شانگهای از جمله معدود سازمان‌های اقتصادی با ماهیت امنیتی و نظامی است که «حوزه تمدنی آنگلوساکسون» به آن راه ندارد و درخواست امریکا برای عضویت در آن نیز رد شده است.

نقش ویژه ایران در ژئوپلتیک و ژئواستراتژیک آسیای مرکزی و غرب آسیا به هیچ وجه قابل کتمان نبوده و اعضای این سازمان نیز هیچگاه منکر این نقش نبوده‌اند اما برخی موضوعات و مشکلات نظیر برجام، سوءمدیریت و تمایلات سیاسی دولت روحانی به غرب، اختلافات سیاسی ایران و تاجیکستان و... همواره به‌عنوان مانع فراروی پیوستن ایران به این سازمان بوده است.

انتخاب آیت‌الله رئیسی به‌عنوان رئیس‌جمهور ایران در رفع موانع، اختلافات و کدورت‌ها بسیار مؤثر بوده و از همین رو است که در ۲۰ مردادماه سال جاری نیکولای پاتروشف دبیر شورای امنیت روسیه در تماس با همتای ایرانی خود علی شمخانی از رفع موانع و پیوستن قریب‌الوقوع ایران به سازمان شانگهای خبر داده و شمخانی نیز همان روز در صفحه توئیترش می‌نویسد: خوشبختانه، موانع سیاسی عضویت ایران در پیمان شانگهای مرتفع شده است و به زودی عضویت ایران طی برخی تشریفات اجرایی، نهایی خواهد شد.

اعلام موضع شمخانی درباره پیوستن قریب‌الوقوع ایران به اجلاس شانگهای رسانه‌های اردوگاه اصلاح‌طلبان را به صحنه تقابل و منفی بافی کشاند. این رسانه‌ها که قبلاً هم در موضوعات مختلف نظیر تصویب برجام شاهد موضع‌گیری‌های شتاب‌زده و غربزده آنها (تحریم‌ها به تاریخ پیوست، فروپاشی تحریم، صبح بدون تحریم، امضای کری تضمین است و...) بوده ایم در این مورد نیز دچار بیماری مزمن شده و با تیترها و عناوینی نظیر «عضویت ایران در شانگهای در گرو حل مشکل تحریم‌ها و اف‌ای‌تی‌اف»، «راه ساده‌ای برای پیوستن به پیمان شانگهای نداریم» و «کشورهای عضو شانگهای حاضر نیستند خود را درگیر مسائل ایران مثل برجام و اف‌ای‌تی‌اف کنند» به استقبال مشروط خبر رفته و تلاش کردند همچون چند سال گذشته همه چیز را به برجام و اف‌ای‌تی‌اف گره بزنند. ادعاهایی که اینک با عضویت ایران در سازمان شانگهای رنگ باخته و زیر سؤال رفته است.

همین جماعت از امروز ادبیات خود را تغییر داده و حداقل به دو گروه تقسیم می‌شوند؛ دسته اول به مصادره عضویت ایران به نفع دولت پیشین و اصلاح‌طلبان پرداخته و اندر وصف تلاش طاقت فرسای! دولت قبل برای عضویت ایران در سازمان شانگهای قلم فرسایی خواهند کرد و دسته دوم موذیانه و همسو با رسانه‌های اپوزیسیون و امپراتوری رسانه‌ای غرب با نگاه گلامیستی(یاس آلود) در مضرات نگاه به شرق پروپاگاندا راه خواهند انداخت.

تلاش اصلاح‌طلبان برای مشروط کردن بسیاری از موضوعات کشور به: «تسلیم شدن ایران در برابر زیاده خواهی ظالمانه غرب»، «تصویب FATF»و... در حالی است که با روی کارآمدن دولت مردمی آیت‌الله رئیسی، مردم به عیان می‌بینند که واردات واکسن و پیوستن ایران با سازمان شانگهای ارتباطی به FATF، برجام و... نداشته و گره زدن زلف مسائل و مشکلات کشور به مناقشات و موضوعات خارجی اگر ناشی از قدرت و عملکرد شبکه نفوذ نبوده باشد بی تردید ناشی از سوءمدیریت و ناکارآمدی دولتمردان پیشین بوده و هیچ توجیهی ندارد.

عضویت ایران در سازمان شانگهای بی‌شک برای همه اعضا و از جمله ایران دارای مزایای متعدد است. اعضای سازمان به هیچ وجه نمی‌توانند اقتدار سیاسی و نقش ایران را در ژئوپلتیک و ژئواستراتژی منطقه و حل مناقشات منطقه‌ای نظیر افغانستان و قدرت نفوذ ایران در محور مقاومت در غرب آسیا نادیده بگیرند. کشورهای عضو به خوبی می‌دانند که ایران مهم‌ترین دشمن تروریسم تکفیری در طول سال‌های گذشته بوده است. حمایت ایران از دولت‌های ملی در عراق و سوریه ثابت کرده که ایران تنهاقدرتی است که به دنبال مقابله با افراط گرایی است. علاوه بر این سند راهبردی همکاری ۲۵ ساله ایران و چین نیز به عنوان مکمل عضویت ایران در این سازمان ایفای نقش کرده و نقش ایران را در کریدور شرق به غرب و شمال به جنوب آسیا به‌عنوان مزیت راهبردی برای اعضای سازمان مؤثرتر و پررنگ‌تر می کند.

از طرف دیگر همکاری با اعضای این سازمان برای ایران نیز دارای مزایای انکارناپذیر خواهد بود. اعضای این سازمان در حدود یک‌سوم خشکی‌های روی سطح زمین را در اختیار داشته و بیش از ۴۲ درصد جمعیت دنیا ساکن کشورهای این سازمان هستند. در حوزه اقتصاد، اعضای سازمان شانگهای نزدیک به ۲۵ درصد تولید ناخالص ملی دنیا را در اختیار دارند و روند انتقال قدرت از غرب به شرق احتمال افزایش قدرالسهم سازمان از تولید ناخالص ملی جهان را قویاً افزایشی نشان می‌دهد.

در نگاه امنیت راهبردی از بین قدرت‌های اتمی نیز چهار قدرت اتمی دنیا (روسیه، چین، هند و پاکستان) عضو این پیمان هستند. همچنین چین و روسیه به عنوان دو عضو از پنج عضو دائم شورای امنیت نیز ستون‌های اصلی پیمان فوق هستند، همین مسئله برای درک اینکه چرا سازمان همکاری شانگهای اهمیتی ورای یک سازمان امنیت منطقه‌ای دارد برای هر ناظری کافی است. از طرف دیگر ایران نیز دارای ظرفیت‌های بسیار گسترده بوده و می‌تواند در یک همکاری گسترده با کشورهای عضو پیمان شانگهای مورد استفاده قرار بگیرد. ایران عملاً در مسیر کریدور شمال به جنوب و غرب به شرق قرار دارد و تلاش برخی دولت‌های غربی برای انتخاب مسیر جایگزین به بن‌بست رسیده است.

در مجموع می‌توان گفت عضویت در سازمان شانگهای علاوه بر مزیت‌های گسترده‌ای که برای اعضا دارد برای ایران نیز دارای مزایای کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت و همچنین آثار مثبت عملیاتی و راهبردی نظیر: «از حرکت افتادن ماشین تحریم»، «توسعه، گسترش و سرعت بخشی به تعامل اقتصادی ایران با سایر اعضای سازمان»، «افزایش ظرفیت ایران در پرداختن به اولویت اقتصادی و بازسازی و نوسازی اقتصادی کشور»، «استفاده از ظرفیت‌های اعضای سازمان برای توسعه زیرساخت‌های اقتصادی و صنعتی کشور»، «افزایش حوزه نفوذ سیاسی کشور»، «بسط و توسعه قدرت رسانه‌ای کشور در برابر امواج سهمگین امپراتوری رسانه‌ای غرب»، «افزایش اقتدار سیاسی، امنیتی و ژئواستراتژیکی ایران در برابر کشورهای محور وهابی در منطقه و ناسازگاری‌های کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس» و... بوده و بر ظرفیت ایران برای رفع، دفع و خنثی‌سازی فشارهای سیاسی و تهدیدهای نظامی و امنیتی خواهد افزود. بی‌تردید تحقق اهداف فوق بر اقتدار کشورهای محور مقاومت نیز می‌افزاید.

ذکر این نکته نیز حائز اهمیت است که تحقق اهداف مورد نظر در عضویت ایران مستلزم برنامه ریزی دقیق برای تهیه و تدوین اسناد همکاری‌های اقتصادی به ویژه راهبردی مستقل با هر یک از اعضای سازمان است. جمهوری اسلامی ایران در گام دوم انقلاب و در چارچوب تحقق دولت تراز نظام اسلامی مصمم است با تکیه به اصل بنیادین «نه شرقی، نه غربی» و بر پایه اصول عزت، حکمت و مصلحت به‌عنوان اصول سه‌گانه سیاست خارجی، روابط خود را با تمامی کشورهای جهان تنظیم و توسعه بخشیده و به ایفای نقش بی بدیل خود در ایران ۱۴۰۴ بپردازد.

گزارش

در نشست مشترک هیئت‌های عالیرتبه هدف‌گذاری شد

تجارت ایران و تاجیکستان ۱۰ برابر می‌شود

یک روز پس از پذیرش عضویت دائم جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای، در نشست مشترک هیئت‌های عالیرتبه ایران و تاجیکستان، بر هدف‌گذاری تجارت ۵۰۰ میلیون دلاری بین دو کشور تأکید شد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دفتر ریاست جمهوری، دکتر رئیسی که به منظور شرکت در نشست سران سازمان شانگهای به تاجیکستان سفر کرده است، صبح دیروز برای دیداری رسمی و دوجانبه، در کاخ ملت تاجیکستان از سوی همتای تاجیک خود مورد استقبال قرار گرفت.

پس از دیدار دوجانبه رؤسای جمهور دو کشور، دکتر رئیسی در نشست مشترک هیئت‌های عالیرتبه ایران و تاجیکستان شرکت کرد و خطاب به همتای تاجیک خود با بیان اینکه روابط دو ملت متکی به دین، فرهنگ، زبان و تاریخ مشترک چند هزار ساله، ریشه‌دار و عمیقاً دوستانه است، گفت: امیدوارم سفر به تاجیکستان که اولین سفر خارجی بنده به عنوان رئیس‌جمهور ایران است، نقطه عطف و فصل نوین همکاری‌های همه‌جانبه تهران و دوشنبه باشد.

دکتر رئیسی با استقبال از پیشنهاد رئیس‌جمهور تاجیکستان برای افزایش حجم تجارت و انتقال دستاوردهای فنی و مهندسی بخش خصوصی ایران افزود: با نظر جنابعالی موافق هستم که کارگروهی برای بررسی توافقات گذشته دو کشور تشکیل شود تا دلایل عدم اجرا یا اجرای کند برخی از این توافقات شناسایی و موانع و مشکلات پیش روی آنها رفع شود.

■ گسترش روابط با همسایگان سیاست دولت ایران

رئیس‌جمهور با بیان اینکه گسترش روابط با کشورهای منطقه و همسایه اولویت سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در دوره جدید است، تصریح کرد: ایران ظرفیت‌ها و امکانات خود در زمینه حمل و نقل و دسترسی به آب‌های آزاد را در راستای توسعه همکاری‌ها و روابط با کشورهای دوست و همسایه به کار می‌گیرد و فعال‌تر شدن این ظرفیت‌ها می‌تواند نقش مؤثری در تعمیق دوستی و تقویت تعاملات ایران با کشورهای منطقه داشته باشد.

امامعلی رحمان رئیس‌جمهور تاجیکستان نیز در این نشست با اشاره به ۱۶۰ سند همکاری بین دو کشور در سال‌های گذشته اضافه کرد: متأسفانه در سال‌های اخیر حجم مبادلات تجاری دو طرف به ۵۷ میلیون دلار کاهش یافت اما با توجه به ظرفیت‌های موجود و با استمرار و افزایش تماس‌ها، دیدارها و مذاکرات مقامات ایران و تاجیکستان می‌توان تجارت ۵۰۰ میلیون دلاری را هدف‌گذاری کرد.

وی اظهار امیدواری کرد نقشه راه گسترش روابط دو کشور هر چه سریع‌تر نهایی شده و تا با تشکیل شورای سرمایه‌گذاری و نهادهای تخصصی مشترک، اجرای اهداف این نقشه راه با سرعت بیشتر دنبال شود. امامعلی رحمان با اشاره به موقعیت ممتاز و ظرفیت‌های بندر چابهار و نیز بندرعباس گفت: تاجیکستان به طور جدی علاقه‌مند به استفاده از بندر چابهار و بندرعباس از طریق خطوط ریلی و جاده‌ای است. رئیس‌جمهور تاجیکستان خواهان برقراری پرواز مستقیم منظم بین دو کشور، مشارکت ایران در اکتشاف نفت و گاز در تاجیکستان، گسترش همکاری‌های علمی و فرهنگی و توسعه گردشگری بین دو کشور شد. امامعلی رحمان همچنین با بیان اینکه درباره رخدادهای افغانستان با جمهوری اسلامی اشتراک نظر داریم، گفت: حکومت آینده افغانستان باید با مشارکت همه اقوام و گروه‌ها بوده و از حقوق آحاد ملت افغانستان صیانت کند و سازمان ملل بر این روند نظارت مؤثر داشته باشد. هیچ کشور خارجی نباید در امور داخلی افغانستان دخالت کند.

در پایان دیدار و گفت‌وگوهای آیت‌الله دکتر سید ابراهیم رئیسی رئیس‌جمهور کشورمان و مقامات همراه با رئیس‌جمهور و مقامات تاجیکستانی، طرفین شش یادداشت تفاهم همکاری، یک توافق نامه و یک پروتکل فنی همکاری‌های گمرکی به امضا رساندند.

رئیس‌جمهور پس از دیدار دوجانبه با امامعلی رحمان، مذاکرات مشترک هیئت‌های عالیرتبه دو کشور و همچنین امضای اسناد همکاری‌های دو جانبه، در نشست خبری مشترک با همتای تاجیک خود با تأکید بر اینکه دو کشور از ظرفیت‌های فراوانی برای همکاری برخوردارند، بر استفاده از همه ظرفیت‌ها برای توسعه روابط در زمینه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، تجاری و فرهنگی تأکید کرد.

■ بیگانگان برای منطقه امنیت نمی‌آورند

رئیس‌جمهور به همکاری‌های منطقه‌ای بین ایران و تاجیکستان اشاره کرد و با بیان اینکه نظرات دو کشور در مورد افغانستان نزدیک است، گفت: هر دو کشور اعتقاد داریم که دخالت بیگانگان در افغانستان موجب بلاهای بسیاری بر این کشور شده و باید دست بیگانگان را از افغانستان قطع کرد.

آیت‌الله رئیسی با تأکید بر اینکه بیگانگان به هیچ عنوان نتوانستند برای افغانستان امنیت بیافرینند و امنیت‌ساز نبودند، گفت: بیگانگان نتوانستند برای ملت افغانستان مشکلی را حل کنند و ادامه حضور و نقش آفرینی بیگانگان را نمی‌پذیریم.

رئیس‌جمهور خاطرنشان کرد: مسئله افغانستان باید توسط مردم این کشور و با همکاری کشورهای همسایه و کشورهایی که در منطقه نسبت به افغانستان علقه‌ای دارند حل شود و همکاری ما با تاجیکستان و کشورهای همسایه افغانستان می‌تواند زمینه را برای اینکه افغانستانی‌ها سرنوشت خود را رقم بزنند، فراهم کند.

■ داعش را در کنار مرزهای‌مان تحمل نمی‌کنیم

آیت‌الله رئیسی در ادامه با تأکید بر اینکه حضور تروریست‌ها در افغانستان نه فقط برای افغانستان بلکه برای منطقه خطرناک است، گفت: امریکایی‌ها با تشکیل داعش و شرارتی که در منطقه سوریه و عراق انجام دادند، امروز به سمت استقرار این تروریست‌ها در افغانستان رفته‌اند.

رئیس‌جمهوری اسلامی ایران با بیان اینکه باید زمینه حضور هرگونه جریان تروریستی را در افغانستان از بین برد، تصریح کرد: با حضور هرگونه جریانی که بستر برای رشد جریان‌های تروریستی در افغانستان باشد، مخالفیم و باید با آن قاطعانه برخورد شود. به هیچ وجه نمی‌پذیریم در کنار مرز ما جریان تروریستی و داعشی بخواهد خانه کند و به کشور ما، منطقه و افغانستان ضربه بزند.

رئیس‌جمهور با بیان اینکه همواره تلاش ما این بوده است که مردم افغانستان، خودشان برای خودشان تصمیم بگیرند، تأکید کرد: راه‌حل مسئله افغانستان با یک کشور و یک قوم و یک گروه نیست، راه‌حل، تشکیل دولتی فراگیر و دولتی است که بتواند همه اقوام را در بر بگیرد.

رئیس‌جمهور تاجیکستان نیز در این نشست خبری مشترک از ایران به عنوان کشور دوست و همزمان تاجیکستان نام برد و با اشاره به اشتراکات فراوان فرهنگی و دینی میان دو ملت ایران و تاجیکستان، بر توسعه و تعمیق هر چه بیشتر روابط تأکید کرد. امامعلی رحمان، افزود: اسناد همکاری امضا شده در این سفر موجب توسعه بیش از پیش مناسبات دو کشور خواهد شد و امیدوارم دیدارها و مذاکرات مقام‌های دو کشور و افزایش همکاری‌ها در آینده تداوم داشته باشد. آیت‌الله دکتر سید ابراهیم رئیسی رئیس‌جمهور در آخرین مرحله از سفر سه روزه به کشور تاجیکستان، به به شهر کولاب سفر کرده با حضور در مجموعه فرهنگی میرسیدعلی همدانی، مرقد وی را زیارت کرد.

■ عضویت دائم ایران در شانگهای یک موفقیت دیپلماتیک

آیت‌الله دکتر سید ابراهیم رئیسی عصر دیروز در بازگشت از سفر سه روزه به کشور تاجیکستان در تشریح دستاوردهای این سفر، اظهار داشت: عضویت دائم ایران در سازمان همکاری شانگهای که در اجلاس تاجیکستان انجام شد، یک موفقیت دیپلماتیک بود.

رئیس‌جمهور با بیان اینکه سفر به تاجیکستان ابعاد مختلفی داشت، گفت: یکی از ابعاد این سفر اجرایی کردن سیاست خارجی دولت در زمینه دیپلماسی اقتصادی و سیاست همسایگی بود که شاهد فصل نوینی از روابط با کشور تاجیکستان خواهیم بود. حضور جمهوری اسلامی ایران به عنوان عضو اصلی سازمان شانگهای یک ارتباط اقتصادی قوی را برای مردم کشورمان رقم می‌زند که به معنای اتصال ایران به زیرساخت‌های اقتصادی آسیا و منابع پایدار ناشی از آن است. رئیسی با تأکید بر اینکه وزارت امور خارجه و دیگر وزارتخانه‌های مسئول باید بسترهای لازم برای استفاده از این فرصت جدید را هر چه سریع‌تر فراهم کنند، اظهار داشت: اتصال به منابع زیربنایی اقتصادی آسیایی فرصتی ارزشمند برای جمهوری اسلامی ایران است.

سایه روشن

یک شانگهای را بگذارید برای ملت بماند!

جنجال توئیتری حسام الدین آشنا، مشاور حسن روحانی پس از اعلام خبر پذیرش عضویت ایران در سازمان شانگهای با پاسخ‌های جالبی از سوی کاربران توئیتر مواجه شد. او ساعتی پس از اعلام عضویت ایران در شانگهای و در حالی که فعالان مجازی خوشحال از این اتفاق بودند، تلاش کرد با توئیت‌هایش، این موفقیت را به نام دولت روحانی مصادره کند. او ابتدا نوشت: «از واکسن تا شانگهای، قصه همان قصه است. »اشاره او به ادعای اصلاح‌طلبان و حامیان حسن روحانی بود که موج ورود واکسن به کشور در هفته‌های اخیر را حاصل کار دولت قبل می‌دانستند. این یعنی که آشنا مدعی است عضویت در شانگهای هم صرفاً حاصل زحمات دولت حسن روحانی است.

او در توئیت بعدی خود صراحت بیشتری به خرج داد و نوشت: «واکسن پیتزا نیست که بتوان آن را تلفنی سفارش داد. شانگهای یک شهر نیست که بتوان یک شبه به آن سفر کرد یک پیمان دسته‌جمعی است که پذیرش در آن نیاز به دو شرط عدم تحریم بین‌المللی و اجماع اعضا دارد. تلاش هشت ساله موفق برای رفع موانع عضویت در این پیمان نشان هر چه باشد نشان غرب گرایی نیست.»

عضویت ایران در سازمان شانگهای پیشنهادی که در سال‌های آغازین دولت محمود احمدی‌نژاد داده شد، یعنی نیمه دهه ۸۰. پروسه زمان‌بری آغاز شده بود و موانع هم متنوع! نحوه همکاری سازمان با رژیم صهیونیستی، تحریم‌های ایران، مشکلات یکی از کشورهای عضو با ایران که به علت دعوت از یک مخالف دولت آن کشور به ایران در دولت روحانی پیش آمد و... از سویی شانگهای به عنوان یک جمع شرقی، از دیدگاه دولت روحانی به غرب آگاه بود و می‌دانست که آنچنان که خود روحانی گفته، آمده تا با کدخدا یعنی امریکا ببندد. با این حال دولت‌های مختلف ایران در تلاش برای پیوستن کشور به این سازمان نقش ایفا کرده‌اند و طبعاً نگاه همه‌جانبه گرایانه سید ابراهیم رئیسی و خارج کردن سیاست خارجی از محدوده غرب به همه جهان، در این موفقیت موثر بوده است. پس آیا منصفانه است که آشنا را آن را محدود در هشت سال تلاش دولت خودشان کند؟

از سویی، زمان شادی ملت را نباید صرف دعواهای سیاسی کرد. هشت سال جنجال و سیاسی کاری و حاشیه‌سازی‌های مداوم رسانه‌ای کافی نبود؟ کاش یک عضویت در اجلاس شانگهای را بگذاریم برای ملت باقی بماند!

او البته پاسخ‌های متنوعی از کاربران گرفت. برخی به او یادآور شدند که طبق ادعای روحانی و همکارانش دولت او اختیار کافی در سیاست خارجی نداشته و چطور اکنون می‌شود این موفقیت را به نام او زد؟ برخی در همین راستا گفتند مگر برجام تصمیم نظام نبود، چطور عضویت در شانگهای برای روحانی شد؟ ظریف هم که طبق ادعای خودش و سایرین، مجری صرف بود و سیاستگذار نبود. پس چه افتخاری نصیب آنان است؟ برخی دیگر بی اعتنایی دولت روحانی به رابطه اقتصادی و سیاسی با چین و شرق را به آشنا یادآور شدند؛ اینکه یک شبه نمی‌شود عضو شانگهای شد، اما یک سال در چین سفیر نداشتیم؟ یا چطور وقتی ذوق زده از قدم زدن با غرب بودید، شرق را معطل می‌کردید و غرب را کدخدا می‌دانستید، انتظار پیوستن به پیمانی شرقی را داشتید؟

آشنا البته پس از موج اعتراضات، تلاش کرد نشان دهد بغضی نسبت به سفر رئیسی ندارد و اخباری از استقبال و بدرقه رئیسی در این سفر را بازنشر کرد، اما بعید است کسی باور کند که او نگاه رقیبانه نداشته است.

نکته بامزه در این میان، واکنش برخی فعالان رسانه‌ای اصلاح‌طلب بود. در حالی که آشنا تلاش می‌کرد افتخار شانگهای را به نام دولت روحانی بزند، آنها درصدد برآمدند نشان بدهند که اتفاق خاصی نیفتاده و همکاری با شرق اشتباه است. این دو دستگی موجب استهزا توسط برخی کاربران شد که بالاخره مهم نبود یا مهم بود و روحانی برایش تلاش کرده بود؟ با این حال، همه این جنجال‌ها و مصادره کردن‌ها و کوچک نشان دادن یک موفقیت، نشان از نگاه جناحی حامیان روحانی به منافع ملی داشت.

سرمقاله

چرا در ورزش قهرمانی به این جایگاه رسیده‌ایم؟

ادامه از صفحه یک

موضوع دیگر، اشاره رهبر انقلاب به اقتصاد ورزش و استفاده چند کشور جهان از یک برند ایرانی در مسابقات المپیک و جهانی بود. آنچه یک برنامه مستند از این برند معروف نشان می‌داد، نقش بخش دولتی در این موفقیت صفر بوده است. شاید به همین خاطر به جای اینکه از دولتی‌ها بخواهیم در این عرصه وارد شوند، بهتر است از آنان بخواهیم پای خود را از این عرصه بیرون بکشند و به جای آن با ایجاد تسهیلات کسب‌وکار و برداشتن موانع به رشد برندهای لباس و وسایل و ابزار ورزشی کمک کنند. ورزش قهرمانی حرکت‌دهنده یک ملت است و به دنبال خود ورزش همگانی و سلامتی را نیز تضمین می‌کند و پویایی اقتصاد و درآمدزایی نیز از دیگر ضمانت‌های آن است. ورزش قهرمانی بدون شمشیر و تیروکمان و توپ و راکت و میز و سالن استاندارد ورزشی و وسایل مدرن ورزشی ممکن نمی‌شود و اگر یک برند بومی با خودباوری یک ایرانی، جهانی شد، یعنی این امکان هست که در یک برنامه زمان‌بندی شده کشورمان صاحب صنعت پویای وسایل پیشرفته ورزشی باشد. چرا که نه، وقتی بهترین، بیشترین و با کیفیت‌ترین توپ‌های فوتبال جهان در کشوری تولید می‌شود که اصولاً فوتبال ندارد؛ پاکستان!

موضوع دیگر رویارویی با ورزشکاران رژیم صهیونیستی بود که رهبر انقلاب از دستگاه‌های حقوقی و وزارت خارجه خواستند از حقوق ورزشکاران مسلمان دفاع کنند. در این‌باره برخی کشورهای جهان با توسل به قانونی که به کشورهای متخاصم اجازه می‌دهد از رویارویی ورزشکاران‌شان با یکدیگر خودداری کنند، از مسابقه با دشمنان خود به‌طور قانونی اجتناب می‌کنند. رژیم صهیونیستی آشکارا خصم خونی و سردمدار نسل‌کشی و کودک‌کشی در جهان و دشمن رسمی و عینی و علنی کشورهای مسلمان و حتی دشمن رسمی برخی کشورهای مستقل است. چرا نباید با تکاپوی حقوقی و قانونی دنیا را واداشت تا مسابقه ندادن ورزشکاران مسلمان با رژیم صهیونیستی را به رسمیت بشناسد؟ به نظر می‌رسد در دوره‌هایی این مهم اولویت دستگاه‌های دولتی و حقوقی نبوده است که باید رسماً وارد این برنامه شوند.

اما در بحث «استفاده از مربیان داخلی تا جای ممکن» مصادیق مؤید این نظر و مصادیق نقض خلاف این نظر، دست کم برای فوتبالی‌ها و والیبالی‌ها و خسارت‌های عجیب و غریبی که در چند سال اخیر وارد شد، آشناست. برای آنکه بدانیم چرا استفاده از مربیان خارجی در ایران، نسبتی با کار علمی ورزش و کار حرفه‌ای آن ندارد و صرفاً یک محل درآمد برای دلالان و مسئولان فاسد ورزشی بوده است، کافی است به این حقیقت توجه کنیم که مربیان خارجی که تخصص آنان کشف استعدادها و پرورش آنان در مقاطع پایه است و با دستمزدهای بسیار کمتر از یک مربی مشهور کار می‌کنند، در کشور ما با استقبال روبه‌رو نیستند و کمتر باشگاه یا سازمانی برای نوجوانان و جوانان خود مربی خارجی استخدام می‌کند. در این مورد نیز یکی از آزمون‌های وزارت ورزش دولت سیزدهم عبور پاک و سالم از مسئله خسارت‌بار حضور مربیان خارجی و رفتن به سمت قانون‌مند کردن این موضوع است، به طوری که استفاده از مربی خارجی منطق و منفعت خود را داشته باشد.

ورزشکاران ایرانی نشان داده‌اند می‌توانند حلقه وصل جدانشدنی تمدن ایران اسلامی با جهان باشند. این نه دور است و نه دشوار، اگر آن‌قدر که جهان ورزش روی ساق‌ها و ساعدها و مچ‌های ما حساب می‌کند، خودمان نیز از خودمان حسابرسی کنیم.

گزیده خبر

دادگاه دعوای حقوقی خانواده شهدای هسته‌ای علیه امریکا برگزار شد

آرمیتا: مگر حب وطن گناه است؟

دادگاه علنی رسیدگی به دعوای حقوقی خانواده شهدای علمی و هسته‌ای ایران علیه دولت امریکا به دلیل حمایت از اقدامات تروریستی رژیم اشغالگر قدس به ریاست قاضی پیرمردی برگزار شد.

به گزارش ایرنا، سلمان پورمریدی، رئیس شعبه ۵۵ بین‌الملل مجتمع شهید بهشتی روز گذشته در جلسه دادگاه علنی رسیدگی به دعوای حقوقی خانواده شهدای علمی و هسته‌ای ایران علیه دولت امریکا به دلیل مساعدت و حمایت از اقدامات تروریستی رژیم اشغالگر قدس گفت: این دادخواست علیه ۳۷ تن از اشخاص حقیقی و حقوقی دولت امریکا مطرح شده که در ترور دانشمندان ما در چند سال اخیر نقش داشته‌اند و خانواده شهدا مطالبه خسارات مادی و معنوی دارند.

قاضی دادگاه ضمن قدردانی از خانواده شهدای هسته‌ای برای طرح دعوا، خاطرنشان کرد: این دادگاه نمی‌تواند ظلمی که در حق خانواده‌های شهدا، مردم ایران و علم روا شده است، جبران کند و در این دادگاه واقعیت‌های حقوقی این رخدادهای تاریخی برای باقی ماندن در تاریخ مطرح می‌شود. پورمریدی اضافه کرد: بعد از اینکه دادخواست توسط خانواده‌های شهیدان مطرح شد، از طریق دفتر حافظ منافع ما در واشنگتن دو نوبت دادخواست را ابلاغ کردیم اما نه پاسخی و نه لایحه دفاعیه‌ای برای ما فرستاده نشد چون پاسخی ندارند که ارائه دهند. وی افزود: این دادگاه با دعاوی متعدد سابقه رسیدگی به اتهامات علیه امریکا دارد. دولت امریکا اموال و دارایی‌های ما را مصادره می‌کند و ما در خصوص افرادی به این موضوعات رسیدگی می‌کنیم که نقش آنها تاکنون مطرح نشده است. رئیس دادگاه خاطرنشان کرد: منظور ما از رژیم صهیونیستی همان امریکا است وگرنه که رژیم صهیونیستی از خود اختیاری ندارد.

■ پرونده هزار صفحه‌ای شهدای هسته‌ای

پس از آن با دستور قاضی دادگاه، وکیل مدافع خانواده شهدا در جایگاه قرار گرفت. افضلی وکیل خانواده شهدا گفت: ۳۷ شخص حقیقی و حقوقی از جمله باراک اوباما، دونالد ترامپ، وزیر امور خارجه امریکا، مشاور ویژه سیاسی امریکا، آژانس امنیتی امریکا و سایر مقامات ذی‌ربط مسئولیت این اتهام را بر عهده دارند. وکیل خانواده شهدای هسته‌ای اظهارداشت: در سال‌های اخیر و در پی پیشرفت‌های روز افزون علمی، شاهد افزایش اقدامات تروریستی برنامه‌ریزی شده علیه شخصیت‌های برجسته علمی تأثیر گذار هستیم و در واقع ملت ایران در این دوران شاهد ترور فرزندان عزیز ملت خود است. افضلی گفت: با توجه به مندرجات متن دادخواست، قوانین نقض شده، متن قانون جمهوری اسلامی ایران، قانون مسئولیت مدنی و سایر قوانین مرتبط، خواهان رسیدگی به پرونده هستیم. وی ادامه داد: پرونده شهدای هسته‌ای در هزار صفحه تقدیم شده است و جمهوری اسلامی ایران بیش از ۱۷ هزار نفر از مردم و اتباع خود را در اقدامات تروریستی از دست داده است.

وکیل خانواده شهدای هسته‌ای با اشاره به ترور زنجیره‌ای دانشمندان هسته‌ای ایران توسط رژیم صهیونیستی گفت: دانشمندان شهروندان علمی و غیرسیاسی ایران بودند که با ترور و حذف این عزیزان خسارت عظیمی به عرصه علمی و هسته‌ای کشور وارد شد. وکیل خانواده شهدای هسته‌ای خطاب به قاضی دادگاه گفت: با توجه به رویه و سابقه امریکا در حمایت از رژیم صهیونیستی رسیدگی به وضعیت خانواده شهدا ناشی از اقدام تروریستی آنها را تقاضا دارم.

■ علی محمدی متعلق به ایران بود

در ادامه جلسه رسیدگی قاضی پرونده از خانواده شهدا دعوت کرد برای بیان اظهارات خود در جایگاه قرار گیرند. پس از آن همسر شهید علی‌محمدی در جایگاه قرار گرفت و با اشاره به ۱۲ سال رنج و آسیبی که پس از ترور شهید علی محمدی متوجه وی و فرزندانش شده است، گفت: هرچه رخدادی بزرگ‌تر باشد، آسیب‌های آن هم بزرگ‌تر و جدی‌تر است. در اینجا از فردی سخن می‌گویم که به گفته مسئولان هنوز جایگزینی برای ایشان نیست؛ شهید علی‌محمدی هم خادم بود هم متخصص، هم عالم بود هم متعهد، باخدا و مهربان بود و من و فرزندانم حامی خود را از دست دادیم. همسر شهید علی‌محمدی افزود: سرمایه زندگی من و فرزندانم شهید علی‌محمدی بود و من و فرزندانم جز او سرمایه‌ای نداشتیم و البته ایشان فقط متعلق به من و فرزندانم نبود بلکه متعلق به ملت ایران بود. وی ضمن تقاضای رسیدگی به اتهامات متهمان این پرونده درخواست اشد مجازات برای آنان را از ریاست دادگاه خواستار شد.

پس از آن، نزهت شبان آزاد، همسر فریدون عباسی در جایگاه قرار گرفت و با اشاره به روز ترور نافرجام فریدون عباسی در آذر ۱۳۸۹، اظهارداشت: از سال‌ها قبل از ترور نافرجام با توجه به تلفن‌های مشکوک نگران امنیت و سلامت همسرم بودم و در این سال‌ها حتی شغلم را در نهادهای علمی به دور از سیاست انتخاب کردم. شبان آزاد ادامه داد: انتظار نداشتم در کشور خودم اینگونه بی دفاع مورد تهاجم بیگانه قرار بگیرم و تصورم این بود که با ترور شهدای هسته‌ای و علمی مقصران قصد تحقیر من و کشورم را داشتند که بحمدالله موفق نشدند.

وی با اشاره به شهادت شهید فخری‌زاده گفت: آنها با این اقدام نشان دادند که برنامه ریزی طولانی مدت برای تهدید مملکت عزیز ما دارند. شبان آزاد اظهارداشت: به عنوان یک ایرانی مسلمان اخذ غرامت از رژیم غاصب و همکار و حامی وی بابت سلب آسایش حقوق بشری خود و خانواده را خواستارم.

■ سال ۹۰ آرمیتای جدید متولد شد

سپس آرمیتا رضایی‌نژاد، فرزند شهید داریوش رضایی‌نژاد در جایگاه قرار گرفت و گفت: پدر من در اوج شرایط سخت و جنگ تحصیل کرده بود و در طول دوران تحصیلی همیشه شاگرد اول و ممتاز بود و تنها هدف ایشان پیشرفت کشور بود و مگر حب وطن گناه است؟ وی افزود: این اتفاق وقتی برای من افتاد که تنها چهار سال داشتم و در فکر نشان دادن عروسک تازه‌ام به دوستانم در مهد کودک بودم.

دختر شهید رضایی‌نژاد اضافه کرد: وقتی پدرم را غرق در خون دیدم؛ خانه ما با شش گلوله فرو ریخت. همیشه با خودم می‌گویم تولد من سال ۱۳۸۵ نیست بلکه اول مرداد ۱۳۹۰ است، از آن روز آرمیتای جدید متولد شد. وی ادامه داد: آرمیتا بزرگ شد وقتی مرگ را فهمید و ذات آدم‌ها را شناخت. پدر من به بی رحمانه‌ترین شکل مقابل چشمان من که فقط چهار سال داشتم، کشته شد و دختر بچه چهار ساله چه می‌داند؟ فرزند شهید رضایی نژاد خطاب به قاضی دادگاه گفت: آقای رئیس از شما تقاضا می‌کنم ما را برای دادخواهی یاری کن